

[Justitsministeren.]

relse kan iøvrigt tilstræbes ved en mere detaljeret beskrivelse af de strafbare forhold. Derimod taler imidlertid på den anden side, at man ved en detaljeret udformning af lovtteksterne på grund af vanskeligheden ved at overskue alle de situationer, der kan indtræde, risikerer ikke at få alle strafværdige forhold med, således at det senere kan blive nødvendigt at udvide det strafbares område med en lov med tilbagevirkende kraft.

Man er derfor, som det vil ses af lovforslaget, ikke gået den vej at forsøge en nøje udpenling af forbrydelsernes gerningsindhold, og der kan følgelig ikke rettes den indvending mod bestemmelserne, at de rummer en fare for modsætningsslutninger. Man har derimod i et vist omfang netop gennem eksempler søgt at give borgerne så megen vejledning som muligt, idet man samtidig på det område, som dækkes af disse eksempler, udelukker tvivl om lovens anvendelighed. Sådanne eksempler er givet i § 98, stk. 3, der nævner grov sabotage, produktions- eller trafikstandsning, og i § 99, der omtaler forskellige krænkelser af den danske stats bestemmelsesfrihed ved udenlandsk bistand, og navnlig i § 103, efter hvilken bestemmelse den straffes, som under krig eller truende udsigt dertil eller under besættelse yder fjenden bistand ved råd eller dåd. Det siger sig selv, at det er umuligt at opregne alle de bistandshandlinger, som kan tænkes, og som bør kunne straffes. Udgangspunktet er derfor den generelle regel i paragraffens stk. 1, der rammer enhver form for bistand til fjenden, hvorved naturligvis underforstås, at bistanden er retsstridig eller utilbørlig. Under en besættelse forudsætter folkerettens regler jo et vist samarbejde med fjenden, der naturligvis må være retmæssigt. Der ville i og for sig ikke være noget i vejen for, at man kunne nøjes med reglen i paragraffens stk. 1. Alligevel har jeg ment, at man til vejledning for borgerne i stk. 2 bør nævne en række eksempler på strafbar bistandsydelse, delt i ikke mindre end 6 grupper. Disse eksempler skyldes i det store og hele de erfaringer, vi har gjort under den tyske besættelse. Når de medtages, er det i hvert fald utvivlsomt, at disse handlinger betragtes som utilbørlig bistand til fjenden. Da lovforslagets stk. 2 indledes med ordene:

„Som bistand til fjenden anses navnlig følgende forhold“,

er det klart, at paragraffens tyngdepunkt stadig ligger i stk. 1, og at modsætningsslutning fra eksemplerne i stk. 2 ville være uberegtiget.

Lovforslaget indeholder en betydelig skærpelse, der formentlig kan anses som tilstrækkelig begrundet ved en henvisning til de sørgelige erfaringer, vi har gjort, siden straffeloven blev vedtaget 1930. Strengere straffemaksimum er efter lovforslaget hjemlet i forhold til den nugældende straffelovs §§ 98, 99, 100, 105, 108, 111, 125, 128, 129 a og 136. Lovforslagets §§ 98, 99, 103 og 111 giver mulighed for under visse omstændigheder at anvende dødsstraf. Jeg skal her ikke komme ind på en mere indgående gennemgang af de argumenter, der kan anføres for og imod på dette område at indføre dødsstraf. Jeg kan herom henvise til den meget udførlige argumentation, som findes i den af det justitsministerielle udvalg udarbejdede betænkning side 14—19. Jeg forstår naturligvis godt de betænkeligheder, der fra forskellig side kan gøres gældende mod at tage det skridt at lade dødsstraffen få indpas i vor straffelov, men regeringen har ikke ment at kunne tage ansvaret for at unnlade at yde landets frihed og selvstændighed og statsforfatningen den særlige beskyttelse, som ligger i, at den, der krænker eller søger at krænke disse vigtige retsgoder, under skærpende omstændigheder risikerer at måtte bøde derfor med sit liv. Iøvrigt skal jeg påpege, at den foreslåede hjemmel for at anvende dødsstraf er stærkt begrænset.

For det første foreslås dødsstraf kun indført for de alleralvorligste af de i sig selv alvorlige landsforræderiforbrydelser, nemlig for overtrædelse af § 98: forsøg på at bringe den danske stat eller nogen del af denne under fremmed herredømme eller løsrive nogen del af staten — § 99: forsøg på krænkelser af den danske stats bestemmelsesfrihed — § 103, stk. 3: bistand til fjenden ved angiveri, brandstiftelse, sprængninger, manddrag og tortur samt mishandling af fanger — og endelig § 111: forsøg på ved ulovlige midler at ændre statsforfatningen eller at sætte den ud af kraft. Men hertil kommer yderligere, at det er en betingelse for at idømme dødsstraf for sådanne forbrydelser, at handlingen er begået under krig, besættelse eller truende udsigt dertil.

De på kriminalistforeningens årsmøde faldne udtalelser, særlig fra professor Andenæs, Norge, professor Honkasalo, Finland, og fra landsdommer Lucas herhjemme, forekommer mig på afgørende måde at underbygge den opfattelse, at indførelse af dødsstraf for de groveste af disse forbrydelser er en nødvendighed som det yderste værn for staten i situationer, hvor selve statens eksistens er truet.

Spørgsmålet om, hvor vidt man skal gå,